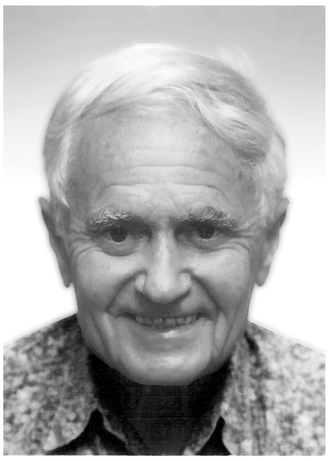
Epidemiologie 4-010 6.12.2010 11:02 Str. 209
proLékaře.cz | 30.11.2026

Významné životní jubileum – MUDr. Vladimír Verhun

Dne 26. září 2010 se dožil 80 let jeden z nestorů české epidemiologie MUDr.Vladimír Verhun. Narodil se v lékařské rodině ve Vamberku pod Orlickými horami, kde také prožil dětství. Po absolvování reálného gymnázia v Kostelci nad Orlicí byl přijat ke studiu na Lékařskou fakultu hygienickou Univerzity Karlovy v Praze. Po ukončení studia v roce 1955 nastoupil na Krajskou hygienicko-epidemiologickou stanici v Ústí nad Labem jako lékař na oddělení hygieny práce. Jako každý mladý muž té doby musel odsloužit povinnou základní vojenskou službu. Po ukončení „vojny" se vrátil do Ústí nad Labem, kde plnil úkoly na úseku ochrany zdraví, nejdříve jako okresní hygienik a později jako městský hygienik.

Potom, přestože byl po celou dobu bezpartijní, vedl zdravotní odbor ONV a současně se věnoval prevenci infekcí ve funkci okresního epidemiologa.

Od roku 1967 až do doby odchodu do důchodů v roce 1991 byl krajským epidemiologem KHS Severočeského kraje a plnil i funkci zástupce krajského hygienika.

Po obsazení Československa vojsky Varšavské smlouvy v srpnu 1968 nepřijal, jako řada jiných, okupaci a dal např. vytisknout „Úmrtní oznámení pro naše bývalé přátelství se Sovětským svazem, ze kterého zbylo tak málo, že by nezaplnilo ani urnu". Po letech se tento plakát objevil i na výstavě v roce 2009 v Národním muzeu v Praze.

Jisté je, že dynamický obor epidemiologie více naplňoval potřeby a představy mladého lékaře. Bylo to šťastné rozhodnutí, jak tomu nasvědčuje řada úspěšných zásahů a akcí proti infekcím a epidemiím v celém bývalém Severočeském kraji. Proslulá byla epidemie virové hepatitidy typu A v roce 1979, kdy se MUDr. Verhunovi podařilo určit vehikulum nákazy – mražené jahodové mixy. V praxi to znamenalo, že kontaminované mixy byly staženy a následně byla technologie výroby upravena tak, aby byly vyloučeny tepelně neopracované jahody. Tím se vyloučilo další šíření epidemie a eliminováno riziko vzniku nových epidemií. O velikosti epidemie svědčí i to, že bylo postiženo více než 30 000 osob a jen v Severočeském kraji onemocnělo 13 000 osob, převážně dětí.

Tuto epidemii mám ještě v dobré paměti, zejména hektičnost s jakou byla řešena. Epidemiologická šetření byla prováděna průběžně v terénu velice svižně po území celého kraje. Výsledky epidemiologických šetření pak byly zpracovávány během přesunů mezi ohnisky v jednotlivých okresech v autě pana dr. Verhuna, zpravidla při více než 100 kilometrové rychlosti a nalačno. Člověk se cítil všelijak, kombinace hladu a dráždění vestibulárního aparátu není dobrá ani dnes. Není proto divu, že řešení epidemie mi utkvělo tak hluboko v podvědomí.

Pro mě pak taková škola znamenala, že se věci musí řešit hned a někdy i netradičními metodami. Nemohu také říci, že bychom nedokázali přijímat i ve vypjaté době vážné věci s humorem, pro který měl jubilant smysl.

Po odchodu do důchodu se angažoval jako odborný poradce nevládní organizace DRAK, která se angažuje v boji proti HIV infekci, STD a drogám.

Během pracovní činnosti uplatňoval své hluboké medicínské znalosti. Jeho velkou vášní bylo cestování, navštívil více než 50 zemí, o kterých dovede zajímavě vyprávět.

Dovoluji si proto popřát za sebe i kolegy jubilantovi vše dobré a do dalších let hodně zdraví.

MUDr. Josef Trmal, Ph.D.
ředitel KHS Ústeckého kraje